DERS KUTUSU
DERSKUTUSU.COM

ÇALIŞMA KÂĞIDI

6. Sınıf · Din Kültürü ve Ahlak Bilgisi · 9. Hafta

Ad Soyad: _____
Sınıf / No: _____
Tarih: _____

Oruç ve Kur'an Ayı Ramazan: Ramazan Ayının Önemi, Kadir Gecesi, Sahur, İmsak, İftar, Teravih ve Mukabele

DKAB.6.2.1.a: İslam'ın temel kaynaklarından hareketle Ramazan ayını oruç ve Kur'an ayı olarak açıklayabilme · DKAB.6.2.1.b: Ramazan ayı ile oruç tutma ve Kur'an-ı Kerim okuma ibadeti arasındaki güçlü bağı çözümleyebilme · DKAB.6.2.1: Sahur, imsak, iftar, teravih, mukabele, hatim, Kadir Gecesi ve fitre kavramlarını değerlendirebilme

HATIRLAYALIM

- Hicri (kamerî) takvimin dokuzuncu ayı olan Ramazan, Bakara Suresi 185. ayette bildirildiği üzere hem Kur'an-ı Kerim'in indirilmeye başlandığı ay hem de oruç ibadetinin farz kılındığı aydır.
- Oruç (savm); imsak vaktinden (tan yerinin ağarmasından) iftar vaktine (güneşin batmasına) kadar ibadet niyetiyle yeme, içme ve orucu bozan davranışlardan uzak durmaktır; sahur ise imsak öncesi bereket vaktidir.
- Kur'an'ın indirilmeye başlandığı Kadir Gecesi bin aydan hayırlıdır; Cebrail (a.s.) ile Peygamberimizin karşılıklı Kur'an okuması mukabele geleneğini başlatmış, yatsıdan sonra kılınan 20 rekâtlık teravih namazı Ramazan gecelerini süslemiştir.

1 EŞLEŞTİRME

Sol sütundaki Ramazan ve oruç kavramlarını sağ sütundaki dinî tanımlarıyla eşleştiriniz.

☐ 1. İmsak vakti	**a)** Okunan Kur'an-ı Kerim'i cemaatin Mushaf üzerinden takip etmesi
☐ 2. Mukabele	**b)** Tan yerinin ağarmasıyla yeme içmenin bitip orucun başladığı an
☐ 3. Teravih namazı	**c)** Ramazan ayında yatsı namazından sonra kılınan sünnet namaz
☐ 4. Fitre (Sadaka-i fıtır)	**d)** Bayram namazından önce ihtiyaç sahiplerine verilen vacip sadaka

2 ÇOKTAN SEÇMELİ

Görseldeki ayet-i kerime panosunda yer alan Bakara Suresi 185. ayet mealinden hareketle Ramazan ayı hakkında aşağıdakilerden hangisine ulaşılamaz?

BAKARA SURESİ · 185. AYET MEALİ

"İnsanlar için bir hidayet rehberi ve hak ile batılı ayıran apaçık deliller olarak Kur'an, Ramazan ayında indirilmiştir. **İçinizden kim bu aya ulaşırsa onu oruçla geçirsin…"**

Ⓐ İnsanlığı doğru yola ileten Kur'an-ı Kerim bu ayda indirilmiştir.

Ⓑ Hak ile batılı birbirinden ayıran ilahi ilkeler bu ayda vahyedilmiştir.

Ⓒ Sağlığı yerinde olup bu aya ulaşan Müslümanların oruç tutması emredilmiştir.

Ⓓ Oruç ibadeti yalnızca yılın en kısa kış günlerinde tutulmak üzere sınırlandırılmıştır.

3 KISA CEVAP

Görseldeki Kadir Suresi bilgi kartından yararlanarak Kadir Gecesi'nin Müslümanlar için neden "bin aydan daha hayırlı" kabul edildiğini açıklayınız.

KADİR SURESİ (1-5. AYETLER) BİLGİ KARTI

- Kur'an-ı Kerim Kadir Gecesi'nde indirilmeye başlanmıştır.
- **"Kadir Gecesi bin aydan (yaklaşık 83 yıldan) daha hayırlıdır."**
- Melekler ve Ruh (Cebrail) o gece esenlik için yeryüzüne iner.

4 TABLOYU TAMAMLA

Görseldeki Bursa ili Ramazan imsakiyesi kartını inceleyerek tablodaki eksik vakit adı ve ibadet açıklaması hücrelerini tamamlayınız. İlk satır örnektir.

1. 05.10	2. 05.42	3. 18.15	4. 19.35
Sahur Vakti	Oruç Başlangıcı (?)	Oruç Açma (?)	Yatsı Sonrası (?)

Saat Bilgisi	İlgili Kavram	Bu Vakitte Yapılan Uygulama
1. 05.10 (İmsak öncesi)	Sahur vakti	Oruca hazırlık için sahur yemeği yenir
2. 05.42 (Sabah vakti)		
3. 18.15 (Akşam ezanı)		
4. 19.35 (Yatsı sonrası)		Yatsı namazının ardından 20 rekât kılınır

5 DOĞRU MU, YANLIŞ MI?

Ramazan ayı ve oruç ibadetiyle ilgili ifadelerden doğru olanlara D, yanlış olanlara Y kutusunu işaretleyiniz.

	D	Y
Kamerî takvim güneş takvimine göre her yıl yaklaşık 10-11 gün erken başladığı için Ramazan farklı mevsimlerde yaşanır.	☐	☐
Bakara Suresi 183. ayette oruç ibadetinin temel amacının insanı kötülüklerden koruyup takvaya ulaştırmak olduğu bildirilir.	☐	☐
Kur'an-ı Kerim'i Fatiha Suresi'nden başlayıp Nas Suresi'ne kadar baştan sona okuyup bitirmeye mahya adı verilir.	☐	☐
Hz. Muhammed (s.a.v.) "Oruç bir kalkandır." buyurarak oruçlu kimsenin kötü söz ve davranışlardan sakınmasını öğütlemiştir.	☐	☐
Oruç tutacak kişinin imsak vaktinden önce gece kalkıp yemek yemesi orucun geçerliliğini bozan bir davranıştır.	☐	☐

6 BOŞLUK DOLDURMA

Cümlelerdeki boşlukları kutuda verilen uygun kavramlarla tamamlayınız.

hilalin | niyet | fidye | Kadir | mahya

1. Oruç ibadetinin geçerli olması için kişinin Allah rızası için kalben _____ etmesi şarttır.
2. Kadir Suresi'nde Kur'an'ın indirildiği _____ Gecesi'nin bin aydan daha hayırlı olduğu müjdelenir.
3. Kamerî ayların başlangıcı ve Ramazan Bayramı'nın gelişi yeni ayın yani _____ görülmesiyle belirlenir.
4. Camilerin minareleri arasına Ramazan'da asılan ışıklı güzel sözlere _____ denir.

7 ÇOKTAN SEÇMELİ

Görseldeki şemada Cebrail (a.s.) ile Hz. Muhammed'in (s.a.v.) her Ramazan ayında gerçekleştirdiği "arza" uygulamasının günümüzdeki karşılığı olan gelenek hangisidir?

Asr-ı Saadet (Arza)	Günümüzdeki Geleneğimiz
Cebrail (a.s.) ve Peygamberimiz **Karşılıklı Kur'an tilaveti**	Hafız okur · Cemaat takip eder **Kavram Adı = ?**

(A) Camilerde ve evlerde mukabele okunması
(B) Minareler arasına ışıklı mahya asılması
(C) İftar sofrasında hurma ile oruç açılması
(D) Sahur vakti davulcuların mâni söylemesi

8 ÇOKTAN SEÇMELİ · DÜŞÜN

Görseldeki hadis-i şerif kartında verilen mesaja göre oruç ibadetinin bireye kazandırdığı temel ahlaki tutum aşağıdakilerden hangisidir?

HADİS-İ ŞERİF · ORUÇ VE GÜZEL AHLAK

"Kim yalan konuşmayı ve yalanla iş yapmayı bırakmazsa,
Allah'ın o kimsenin yemesini ve içmesini bırakmasına ihtiyacı yoktur."

(A) Yalnızca fiziksel olarak aç ve susuz kalmakla yetinmek
(B) İftara kadar tüm vaktini uyuyarak geçirmeye çalışmak
(C) İradesine hâkim olup dilini ve davranışlarını kötülüklerden korumak
(D) Gösterişli iftar sofraları kurarak çevresindekilere övünmek

9 AÇIK UÇLU · DÜŞÜN

Görseldeki "Ramazan ve Toplumsal Dayanışma" panosunu inceleyerek oruç tutmanın ve fitre vermenin toplumdaki kardeşlik bağlarını nasıl güçlendirdiğini açıklayınız.

1. Empati ve Sabır	2. Paylaşma ve Fitre
Aç ve susuz kalarak yoksulun **hâlini bizzat anlamak**	İftar sofrası, zekât ve fitre ile **bayram sevincini çoğaltmak**

10 ÇOKTAN SEÇMELİ

Görseldeki dört kavram kartından hangisinde yapılan açıklama ilgili kavramla uyuşmamaktadır?

1. Sahur	2. Hatim
İmsak öncesi bereket yemeği	Kur'an'ı baştan sona okumak
3. İftar	**4. Teravih (!)**
Akşam ezanıyla orucu açmak	Kurban Bayramı sabah namazı (?)

(A) 1. Kart (Sahur): Peygamberimizin bereketli olduğunu belirterek tavsiye ettiği gece yemeği
(B) 2. Kart (Hatim): Kur'an-ı Kerim'in baştan sona eksiksiz okunarak tamamlanması
(C) 3. Kart (İftar): Güneşin batması ve akşam ezanının okunmasıyla orucun sona ermesi
(D) 4. Kart (Teravih): Yalnızca Kurban Bayramı sabahında cemaatle kılınan vacip namaz

11 SIRALAMA

Görselde bir Müslümanın Ramazan gününde yaşadığı ibadet aşamaları karışık verilmiştir. Gece vaktinden başlayarak kronolojik sırayla 1'den 4'e kadar numaralandırınız.

Gece	Şafak	Akşam	Yatsı
Sahur ve Niyet	İmsak (Başlangıç)	İftar (Oruç Açma)	Teravih Namazı

☐ Güneşin batması ve akşam ezanının okunmasıyla dua ederek iftar yapmak (orucu açmak)
☐ Gece imsak vaktinden önce uyanarak bereketli sahur yemeğini yemek ve oruca niyet etmek
☐ Yatsı namazını kıldıktan sonra cemaatle veya bireysel olarak 20 rekât teravih namazı kılmak
☐ Tan yerinin ağarmasıyla (imsak vakti) birlikte yeme ve içmeyi bırakarak oruca başlamak

12 ŞİFRELİ KELİME

İpuçlarındaki kavramları kutulara yazınız. Numaralı harflerle Bakara Suresi 183. ayette orucun hedefi olarak gösterilen "Allah'a karşı sorumluluk bilinci" kavramını bulunuz.

Ramazan gecelerinde yatsıdan sonra kılınan sünnet namaz ☐☐☐☐☐☐☐
Oruca hazırlık için imsaktan önce yenilen gece yemeği ☐☐☐☐☐☐☐
Kur'an-ı Kerim'in karşılıklı okunup takip edilmesi geleneği ☐☐☐☐☐☐☐☐
Sözlükte 'kendini tutmak' anlamına gelen oruç ibadetinin Arapça adı ☐☐☐☐☐
Hicri takvimin dokuzuncu ayı olan oruç ve Kur'an ayı ☐☐☐☐☐☐☐

Turuncu kutulardaki harfler yukarıdan aşağıya:

_____